7/2856 614

**T.C.**
**DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI**
**Siyaset Planlama Genel Müdürlüğü**

**SAYI** : SPGM/2300-591-650
**KONU:** Yazılı soru önergesi
(7/2856 7237/18312)

06 Aralık 2000

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**

**İlgi:** 10.11.2000 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7407 sayılı yazıları.

İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Akarcalı'nın ilgide kayıtlı yazılarına ekli soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

İsmail CEM
Bakan

**EK**
1 Soru önergesi ve yanıtı (2 nüsha)

# İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN BÜLENT AKARCALI'NIN YAZILI SORU ÖNERGESİ

**SORU 1 :** Şimdiye kadar hangi bir Arap ülkesi Kıbrıs konusunda Birleşmiş Milletler başta olmak üzere, hangi uluslararası platformda K.K.T.C. lehinde tavır almıştır?

**YANIT :**

Arap ülkelerinin genelde Kıbrıs'la ilgili Türk tezlerine duygusal planda sıcak bakmakla birlikte, gerek ikili, gerek çok taraflı düzeyde Kıbrıs Türk tarafına destek vermekten kaçındıklarını gözlemlemekteyiz. Bu alışkanlık, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin (GKRY), Arap ülkelerinin de yeraldığı Bağlantısızlar Grubu üyesi olması ve özellikle de GKRY'nin Makarios döneminde bu bağlamda Arap ülkeleriyle yakın ilişki kurmuş olmasından kaynaklanmaktadır.

Tek tek ele alınırsa, Arap ülkelerinin Kıbrıs konusundaki tutumunun, uluslararası ve bölgesel konjonktürden etkilendiği ve bu çerçevede Türkiye'yle ilişkilerine paralel bir seyir izlediği görülmektedir. 1970'li yıllarda ve 1980'lerin başlarında Birleşmiş Milletler'de alınan, Türk tezlerine aykırı, özellikle Kıbrıs'daki Türk birliklerinin çekilmesine ilişkin kararlarda birçok Arap ülkesinin aleyhimizde oy kullandığı görülmüştür. Son yıllarda ise genel olarak Arap ülkeleri temsilcilerinin Genel Kurul'da yaptıkları konuşmalarda Kıbrıs konusuna değinmedikleri gözlemlenmektedir.

İslam dünyasının ortak tutum belirlediği bir uluslararası forum olan İslam Konferansı Örgütü çerçevesinde ise, Arap ülkeleri, Kıbrıs konusunda, dini ve kültürel yakınlığı olan Kıbrıs Türk halkına daha müzahir bir tavır takınmaktadır.

1980'li yılların başından itibaren anılan örgüt çerçevesinde Türk tezlerini benimseyen kararlar alınmaya başlanmıştır. Özellikle 1999'da Burkino Faso'da düzenlenen 26. İKÖ Dışişleri Bakanları toplantısından bu yana alınan kararlar bu doğrultudadır.

Sözkonusu kararlarda, üye ülkeler Kıbrıs Türk tarafıyla dayanışmaya çağrılmış ve bu çerçevede Kıbrıs Türklerinin maruz bırakıldıkları tecritten kurtulmaları için onlara başta ticaret, turizm, kültür, haberleşme, yatırım ve spor olmak üzere çeşitli alanlarda ilişkilerin geliştirilmesi istenmiş; Kıbrıs Türklerinin görüşlerini bütün uluslararası platformlarda eşitlik ilkesi temelinde duyurabilmeleri için destek verileceği bildirilmiştir. Kararlarda, aynı zamanda, İKÖ içinde gözlemci statüsünde bulunan Kıbrıs Türk tarafının Örgüt'e tam üye olma talebinin dikkate alınacağı da kaydedilmiştir.

Kararlarda, Kıbrıs Türk tarafının 31 Ağustos 1998 tarihli konfederasyon önerisi desteklenmiştir. İki tarafın eşitliğinin yanyana barış içinde yaşayabilmeleri için temel ilke olduğu vurgulanmış; taraflar, karşılıklı olarak birbirlerinin eşit statüsünü tanımaya çağrılmıştır. Rum tarafının AB üyeliğine adaylığının müzakere sürecini olumsuz etkilediği belirtilmiştir. Ayrıca, Rum tarafının Zigi'de deniz üssü ve Baf'da hava üssü açması eleştirilmiştir.

**SORU 2 :** Hangi Arap ülkesi haksız yere itham edilen Osmanlı Yönetimi'ni Ermeni soykırımı iddialarına karşı savunmuştur?

**SORU 3 :** Bu konuda, başta ABD olmak üzere, herhangi bir ülkede bize arka çıkan bir Arap ülkesi olmuş mudur?

**YANIT :**

Arap ülkeleri bu konuda herhangi bir görüş açıklamamışlardır.